

درس اول: تو را چگونه بشناسیم؟

ما انسانها در میان عالم هستی جزء ناچیزی هستیم که محدود در همین مکان هستیم و هنوز از شناخت جهان اطراف خودمان ناتوان هستیم، چه برسد به اینکه بخواهیم خداوندی را بشناسیم که خالق تمام هستی و وجود است. در این زمینه رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ

آن چنان که شایسته‌ی معرفت توست، تو را نشناختیم

پس با توجه به مقدار توان و درک خود که توان و درک محدودی است، ما می توانیم به شناخت محدودی از خداوند دست یابیم. در نتیجه در این درس با دو راه که ما را درشناخت هر چه بیشتر خداوند کمک می کند، آشنا می شویم.

۱) تفکر در کتاب آسمانی

بهترین راه برای شناخت صفات خداوند، مراجعه به سخن خود اوست. توصیف خداوند از خود، توصیفی دقیق و بی نقص است که می تواند ما را در شناخت صحیح او، یاری دهد. با مراجعه به قرآن که سخن خداوند است، با آیات زیادی روبه رو می شویم که هر کدام با بخشی از ویژگی ها و صفات خداوند می پردازد.

۲) وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
او بسیار آمرزنده و دوستدار بندگانش است

فعالیت کلاسی: با همفکری هم گروهی های خود بگویید چه صفتی از صفات خداوند در قرآن کریم بیشتر تکرار شده است؟ به نظر شما چرا؟ صفت رحمانیت خداوند زیرا خداوند ما را دوست دارد و نعمت هایش را به ما می بخشد و به ما مهربانی می کند.

۲) تفکر در کتاب خلقت

همان گونه که با دیدن نوشته ایی علاوه بر پی بردن به نویسنده، به میزان علم و دانایی و نوع افکار و اندیشه هایش پی می بردیم، یا همان گونه که با دیدن ساختمانی، از وجود سازنده و میزان مهارت و توانایی وی باخبر می شویم، با تفکر در جهان خلقتنیز می توانیم علاوه بر پی بردن به وجود خالقی بی همتا با برخی از ویژگی ها و صفات او نیز آشنا شویم.

برگ درختان سبز در نظر هوشیار *** هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

یک پرسش

اگر مخلوقات و موجودات جهان، آیات و نشانه های الهی اند و از طریق آنها می توان به صفات خالقشان پی برد، آیا می توان هر صفتی که در مخلوقات می بینیم، به خداوند متعال نسبت دهیم؟ به عنوان مثال، آیا می توان خداوند را دارای جسم و محدود به زمان و مکان دانست؟ هر خوبی و کمالی که مخلوقات دارند از خداوند است زیرا کسی می تواند خوبی و کمال به دیگران بدهد که خود آنها را دارا باشد و خداوند اصل و اساس همه می خوبی هاست اما صفات بد مخلوقات مانند جهل، ظلم و جسمانی بودن، در خداوند وجود ندارند زیرا این صفات نوعی نقص و کاستی هستند و خداوند کامل و بی نقص است و کاستی در او نیست.

حمد و تسبیح خداوند به چه معناست؟

حمد و تسبیح با صفات و ویژگی های خداوندار تباطع دارند زیرا کسی شایسته حمد و ستایش است که خوبی ها و کمالاتی در او باشد و خداوندی که سرچشمه می همه می خوبی هاست، پس شایسته می هر گونه سپاسی هست و وقتی می گوییم سبحان الله یعنی خداوند پاک و منزه است از آن نقص و عیب هایی که در سایر موجودات هست و خداوند کامل و بی نقص است.

پرسش درسی:

۱) چرا ویژگی های بد مخلوقات در خداوند راه ندارد؟

۲) کدام آیه خداوند را دوستدار بندگان معرفی می کند؟

الف) أَنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهَرَ وَ مَا يَخْفِي ب) وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ